

P.Z. br. 854

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/20-12/22
Urbroj: 50301-25/16-20-7

Zagreb, 9. travnja 2020.

Hs**NP*120-02/20-01/01*50-20-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 10-04-2020		
Klasifikacijski broj	Org. jed.	
120-02/20-01/01	65	
Uredni broj	Pal.	Vrij.
50-20-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

- Predmet:** Prijedlog zakona o promicanju transparentnosti u politici plaća (predlagatelj: prof. dr. sc. Mirando Mrsić, zastupnik u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade
- Veza:** Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 120-02/20-01/01, urbroja: 65-20-03, od 9. ožujka 2020. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o promicanju transparentnosti u politici plaća (predlagatelj: prof. dr. sc. Mirando Mrsić, zastupnik u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o promicanju transparentnosti u politici plaća (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio prof. dr. sc. Mirando Mrsić, zastupnik u Hrvatskome saboru, aktom od 6. ožujka 2020. godine, iz sljedećih razloga:

Prijedlogom zakona predlaže se uvođenje u nacionalno zakonodavstvo potpuno novog propisa koji bi imao za cilj ukloniti svaki oblik izravne i neizravne diskriminacije u plaćama koja je utemeljena na spolu, te kojemu je svrha unaprijediti transparentnost u politici plaća radi učinkovite provedbe načela jednake plaće za jednaki rad. Kao razlog za predlaganje donošenja predmetnog propisa, predlagatelj u ocjeni stanja navodi niz međunarodnih izvora prava kojih je Republika Hrvatska potpisnica, a koji predstavljaju pravni okvir u području ravnopravnosti spolova te primarno i sekundarno zakonodavstvo Europske unije od kojega ističe Direktivu 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. godine o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (preinaka) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2006/54/EZ).

Također, u Ocjeni stanja predlagatelj navodi podatke o plaćama žena i muškaraca iz Izvješća pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2017. godinu, a koji se podaci referiraju na plaće iz 2015. godine, te izvodi zaključak o niskom udjelu prosječne plaće žene u plaći muškarca.

Ujedno, navode se primjeri drugih europskih država koje su zbog nesrazmjera u plaćama žena i muškaraca pristupile donošenju posebnih zakona koji imaju za cilj utjecati na bolju ravnotežu plaća među spolovima. Pritom se kao pozitivni primjeri ističu Njemačka, Finska, Francuska, Švedska i Island.

Međutim, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je iz posljednjih javno objavljenih podataka Eurostata o plaćama za 2018. godinu razvidno da Republika Hrvatska u pogledu udjela prosječne mjesečne plaće žene u plaći muškarca ne zaostaje za drugim državama Europske unije, dapače iznad je europskog prosjeka prema ovim pokazateljima. Ne umanjujući potrebu da i u nacionalnim okolnostima treba težiti što boljoj ravnoteži plaća među spolovima, skreće se pažnja da je svaka od gore navedenih europskih država tijekom 2018. godine bilježila veći jaz u plaćama između muškaraca i žena, a što opravda i nastojanja tih država da bolje zakonski urede ovo područje.

Tako iz javno dostupnih podataka Eurostata za 2018. godinu proizlazi da predmetni jaz u plaćama država članica Europske unije u prosjeku iznosi 14,7 % (i to ako se uzme 27 država članica bez Ujedinjenog Kraljevstva, a s Ujedinjenim Kraljevstvom bi bilo i više), dok u Republici Hrvatskoj isti iznosi 10,5 %.

Nadalje, u Njemačkoj razlika u plaćama žena i muškaraca iznosi čak 20,9 % u korist muškaraca, u Finskoj 16,3 %, u Francuskoj 15,5 %, u Švedskoj 12,2 % te u Islandu 13,7 %. Ovo su države koje su, prema navodima predlagatelja, u posljednje vrijeme pristupile posebnom zakonskom uređenju u cilju smanjenja spomenutih razlika u plaćama. Ujedno se napominje da iz istih podataka zapravo proizlazi da od 27 europskih država čak njih 20 ima veću razliku u plaćama među spolovima nego Republika Hrvatska.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske ističe da se Zakonom o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08 i 69/17) na općoj razini uređuju osnove za zaštitu i promicanje ravnopravnosti te se stvara temelj za daljnju regulaciju provedbe politike ravnopravnosti spolova, zaštitu od spolne diskriminacije i uspostavljanja stvarne ravnopravnosti muškaraca i žena.

Spomenuti Zakon pridonosi suzbijanju diskriminacije u području ravnopravnosti spolova i podizanju svijesti javnosti o neprihvatljivosti diskriminacijskog djelovanja temeljem spola. Jedan od osnovnih ciljeva ovoga Zakona sadržan je u suzbijanju diskriminacije temeljem spola u čitavom nizu društvenih područja u kojima se ona pojavljuje kao što su zapošljavanje i rad, obrazovanje, političke stranke, mediji i drugo.

Uvažavajući navedeno, Zakon o ravnopravnosti spolova daje pravni okvir za primjenu načela ravnopravnosti spolova, ali svojim sadržajem ne zadire u materije koje su uređene drugim propisima, a odnose se na druga područja u kojima se mogu pojaviti pojedini oblici diskriminacije.

Predlagatelj predmetnog propisa već početnim odredbama Prijedloga zakona predlaže propisati zabranu izravne i neizravne diskriminacije u plaći za jednak rad i rad jednake vrijednosti, kao i načela koja je poslodavac dužan uzeti u obzir prilikom kreiranja politike plaća, a što se sve dalje Prijedlogom zakona razrađuje.

U odnosu na navedeno Vlada Republike Hrvatske ističe da su važećim odredbama članaka 7. i 91. Zakona o radu (Narodne novine, br. 93/14, 127/17 i 98/19) u potpunosti preneseni zahtjevi Direktive 2006/54/EZ u pogledu jednakih mogućnosti žena i muškaraca u radnom odnosu.

Naime, odredbom članka 7. Zakona o radu, u okviru temeljnih prava i obveza iz radnog odnosa, propisuje se zabrana izravne ili neizravne diskriminacije na području rada i uvjeta rada, i to u istoznačnom sadržaju kojega uređuje odredba članka 6. Prijedloga zakona. Što se smatra izravnom, a što neizravnom diskriminacijom dalje uređuje Zakon o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12) kojim se uređuju sve osnove diskriminacije pa tako i diskriminacija po osnovu spola.

Također, odredba članka 91. Zakona o radu, koja nosi naziv *Jednakost plaća žena i muškaraca*, uređuje identičan sadržaj kao i odredbe članaka 4., 7. i 9. Prijedloga zakona.

Predlagatelj, naime, Prijedlogom zakona ponavlja istovjetan tekst odredbi koje već propisuje jedan važeći zakon u Republici Hrvatskoj odnosno koristeći čak identičnu stipulaciju odredbi nedopušteno i suprotno Jedinostvenim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor (Narodne novine, broj 74/15) predlaže donijeti poseban propis koji bi dijelom propisivao istu materiju.

Nadalje, putem predloženih odredbi članaka 10. do 17. razrađuje se materija Zakona o radu u dijelu odredbi članaka 149. i 150. važećeg Zakona o radu koje uređuju obveze poslodavca za obavješćivanjem radničkog vijeća, ovdje s naglaskom na kretanje i promjene u plaćama, te savjetovanja poslodavca s radničkim vijećem prije donošenja odluka važnih za položaj radnika, a što uključuje i donošenje pravilnika o radu kojim bi bile uređene plaće radnika.

Pritom predlagatelj predmetnog propisa dodatno uređuje niz administrativnih postupaka kao što su, primjerice, izrada izvješća o plaćama radnika koja bi se u pravilnim vremenskim razmacima trebala dostavljati Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova, izrada dubinske analize plaća ukoliko se radi o većem poslodavcu i njihova dostava inspekciji nadležnoj za područje rada i sl., a koji bi administrativni postupci navodno doprinijeli smanjenju jaza u plaćama između muškaraca i žena. Drugim riječima, nije jasna funkcionalnost takvih odredbi u odnosu na cilj Prijedloga zakona.

Stoga, Vlada Republike Hrvatske ističe da spomenute već važeće odredbe u svom sadržaju dovoljno uređuju odnos poslodavca i radnika u vezi politike uređenja plaća te da bi predloženo predstavljalo neopravdano administrativno opterećenje poslodavcima, a ne bi doprinijelo zaštiti interesa radnika.

Vlada Republike Hrvatske ujedno smatra da bi novi zakonski propis u području uređenja radnih odnosa, makar se odnosi samo na područje uređivanja plaća i to s uskim fokusom na jednakost plaća muškaraca i žena, bio nepotreban i doprinio bi isključivo prenormiranosti pravnog sustava u Republici Hrvatskoj, posebice kada se ima u vidu da materiju koja se njime predlaže urediti već propisuju važeći propisi iste pravne snage kao što su Zakon o radu, Zakon o ravnopravnosti spolova i Zakon o suzbijanju diskriminacije.

Slijedom svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Josipa Aladrovića, ministra rada i mirovinskoga sustava, Majdu Burić i Dragana Jelića, državne tajnike u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, te Dražena Opalića, pomoćnika ministra rada i mirovinskoga sustava.

The seal is circular with the text "REPUBLIKA HRVATSKA" at the top and "VLADA REPUBLIKE HRVATSKE" at the bottom. In the center is the coat of arms of Croatia, with the number "2" above it. The word "PREDSJEDNIK" is printed to the right of the seal.
PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković